

Monitor ZZP'ers Bouw

2021, eerste halfjaar

eib

Economisch Instituut
voor de Bouw

Het auteursrecht voor de inhoud berust geheel bij de Stichting Economisch Instituut voor de Bouw. Overnemen van de inhoud (of delen daarvan) is uitsluitend toegestaan met schriftelijke toestemming van het EIB. Het is geoorloofd gegevens uit dit rapport te gebruiken in artikelen en dergelijke, mits daarbij de bron duidelijk en nauwkeurig wordt vermeld.

Maart 2022

Monitor ZZP'ers Bouw

2021, eerste halfjaar

Natasha Spijker
Vera Uunk

Inhoudsopgave

Woord vooraf	7
1 Conclusies op hoofdlijnen	9
2 Ontwikkeling aantal zzp'ers	13
3 Totaal bouwnijverheid	15
3.1 Gewerkte uren per week	15
3.2 Gewerkte weken	16
3.3 Uurtarieven	16
3.4 Omzet en bruto inkomen	17
3.5 Orderportefeuille	18
3.6 Belemmeringen en toekomstplannen	19
4 Algemene bouw	21
4.1 Gewerkte uren per week	21
4.2 Gewerkte weken	22
4.3 Uurtarieven	22
4.4 Omzet en bruto inkomen	23
4.5 Orderportefeuille	24
4.6 Belemmeringen en toekomstplannen	25
5 Gespecialiseerde bouw	27
5.1 Gewerkte uren per week	27
5.2 Gewerkte weken	27
5.3 Uurtarieven	28
5.4 Omzet en bruto inkomen	29
5.5 Orderportefeuille	30
5.6 Belemmeringen en toekomstplannen	31
6 Grond-, water- en wegenbouw	33
6.1 Gewerkte uren per week	33
6.2 Gewerkte weken	34
6.3 Uurtarieven	34
6.4 Omzet en bruto inkomen	35
6.5 Orderportefeuille	36
6.6 Belemmeringen en toekomstplannen	37
Bijlage	39
Begrippenlijst	41

Woord vooraf

De monitor ZZP'ers Bouw betreft een halfjaarlijkse conjunctuurmeting onder zelfstandigen zonder personeel (zzp'ers) werkzaam in de bouw. Het onderzoek is uitgevoerd in opdracht van de partijen betrokken bij de CAO Bouw en Infra. Deze meting is verricht tussen december 2021 en februari 2022 en betreft vragen over de ontwikkelingen in het eerste halfjaar van 2021.

De laatste jaren is het aantal personen dat als zzp'er in de bouw actief is sterk toegenomen. Het aantal zzp'ers is in het eerste halfjaar van 2021 opnieuw gestegen. Afhankelijk van de toegepaste definitie gaat het om een groep van ongeveer 175.000 ondernemingen zonder personeel die inmiddels een belangrijke schakel vormen in het productieproces van de bouw. Het conjunctuuronderzoek schetst een beeld van de sociaal-economische positie van de zzp'ers aan de hand van kenmerken die in de tijd kunnen worden gevolgd.

1 Conclusies op hoofdlijnen

In het eerste halfjaar van 2021 is het aantal zzp'ers fors gestegen (8%) ten opzichte van het tweede halfjaar van 2020. De grootste toename trad op in de grond-, water- en wegenbouw, waar het aantal zzp'ers met 10% is gestegen. Het aantal gewerkte uren is met bijna anderhalf uur per week gedaald, daarentegen is het aantal gewerkte weken per halfjaar met ongeveer een halve week gestegen. De uurtarieven zijn in het eerste halfjaar van 2021 gestegen met € 1. Het gemiddelde maandelijkse bruto inkomen is fors gestegen (€ 400) naar € 6.850. Daarnaast is de gemiddelde werkvoorraad met ruim vijf weken gestegen.

Tabel 1.1 Overzichtstabel kengetallen zzp'ers naar sector, eerste halfjaar 2021

	Totale bouw	Algemene bouw	Gespecialiseerde bouw	Grond-, water- en wegenbouw
Aantal zzp'ers*	175.493	73.721	87.451	14.321
Bezetting				
Gewerkte uren per week	41	40½	41	42½
Gewerkte weken per halfjaar	23½	23	23½	23
Bezettingsgraad	96%	95%	96%	97%
Uurtarieven				
Gemiddelde	45,99	44,90	46,70	47,20
Hoogste	48,55	46,99	49,87	48,94
Laagste	42,63	41,44	43,38	44,61
Inkomen				
Maandelijks bruto inkomen**	€ 6.850	€ 6.750	€ 7.000	€ 6.400
Orderportefeuille				
Werkvoorraad in weken	21½	23	20½	25½

*Bron KvK.

**Betreft een berekend gemiddelde per maand.

Bron: EIB

Bezettingsgraad blijft op hoog niveau

- Het aantal gewerkte uren per week is in het eerste halfjaar van 2021 met bijna anderhalf uur gedaald. Daarmee ligt het gemiddelde aantal gewerkte uren op 41. De daling van het aantal gewerkte uren was met name sterk in de gespecialiseerde bouw (-2½ uur).
- Het gemiddelde aantal gewerkte weken per halfjaar is in het eerste halfjaar van 2021 met bijna een halve week gestegen ten opzichte van het eerste halfjaar van 2020.¹ Hiermee werken zzp'ers in de bouw gemiddeld 23½ van de 26 weken per halfjaar.

¹ In principe wordt voor alle kentallen een vergelijking gemaakt met het tweede halfjaar van 2020. Vanwege seizoenseffecten wordt het aantal gewerkte weken echter vergeleken met het eerste halfjaar van 2020.

- De bezettingsgraad – het aantal gewerkte uren afgezet tegen dat wat potentieel mogelijk geweest zou zijn bij volledige bezetting – is met bijna 4%-punt gestegen naar 96%. De bezettingsgraad is daarmee erg hoog te noemen.

Gestegen uurtarieven

- Het gemiddelde uurtarief is in het eerste halfjaar van 2021 gestegen naar € 46 (+€ 1). Vooral binnen de gww steeg het uurtarief fors (+€ 4). Het merendeel van de zzp'ers (68%) hanteert een uurtarief hoger dan € 40.
- De gemiddelde spreiding in het uurtarief is in het eerste halfjaar van 2021 toegenomen.² Dit komt doordat het laagste uurtarief met ongeveer € 0,50 daalde naar gemiddeld € 42,50, terwijl het hoogste uurtarief met € 1 steeg naar gemiddeld € 48,50. Ondanks de toename in de gemiddelde spreiding is deze relatief laag te noemen.

Omzet en bruto inkomen toegenomen

- De berekende omzet (op basis van het aantal gewerkte uren, weken en het uurtarief) vertoonde, na een stijging van 4% in het tweede halfjaar van 2020, een stijging van bijna 3% in het eerste halfjaar van 2021. De omzetstijging was met name sterk in de gww (12%). De oorzaak van de sterke stijging in de gww-sector ligt voornamelijk bij de toename van het gemiddelde uurtarief.
- Het grootste deel van de omzet in het eerste halfjaar van 2021 kwam voort uit onderhoud van woningen en gebouwen (58%). In de algemene bouw en in de gespecialiseerde bouw heeft de woningbouw (nieuwbouw en onderhoud) het meeste bijgedragen aan de omzet (respectievelijk 64% en 61%), in de gww-sector is dat de infrastructuur (80%).
- Het gemiddelde bruto maandinkomen is in het eerste halfjaar van 2021 met € 400 gestegen naar € 6.850. Het bruto inkomen lag met € 7.000 het hoogst in de gespecialiseerde bouw (+€ 400). In de algemene bouw steeg het bruto inkomen met € 250 en in de gww vond een stijging van ongeveer € 100 plaats.³

Werkvoorraad fors gestegen en gematigde marktverwachting

- De gemiddelde werkvoorraad is sterk gestegen. De orderportefeuille van zzp'ers in de bouw bedroeg gemiddeld 21½ week, een stijging van ruim vijf weken. In de gww steeg de werkvoorraad het sterkst, namelijk met meer dan tien weken naar 25½ week.
- Het aandeel zzp'ers dat de werkvoorraad als groot beoordeelt, is met 6%-punt gedaald naar 38%, terwijl het aandeel van de zzp'ers dat de werkvoorraad als klein beoordeelt naar 11% is gestegen (+6%-punt). Binnen de gww is het aandeel zzp'ers dat de werkvoorraad als groot beoordeelt wel met 9%-punt gestegen naar 40%.
- De marktverwachtingen zijn iets verslechterd. Van de zzp'ers verwacht 18% dat de markt zal aantrekken (-4%-punt). Daarentegen verwacht 69% dat de markt gelijk zal blijven (+8%-punt).

Weinig zzp'ers ondervinden belemmeringen, meerderheid blijft zzp'er

- Het grootste deel van de zzp'ers gaf aan geen belemmeringen te ondervinden bij de uitvoering van het beroep (75%). Problemen met de aanvoer van bouwmaterialen of materieel werd het vaakst genoemd als reden indien er wel belemmeringen werden ondervonden.
- Van de zzp'ers verwacht 8% over een jaar met pensioen te gaan en 3% verwacht een bedrijf te zullen hebben met personeel. Ongeveer één op de acht zzp'ers weet nog niet wat de toekomstplannen zijn (-6%-punt). Daarnaast geeft meer dan twee derde van de zzp'ers aan

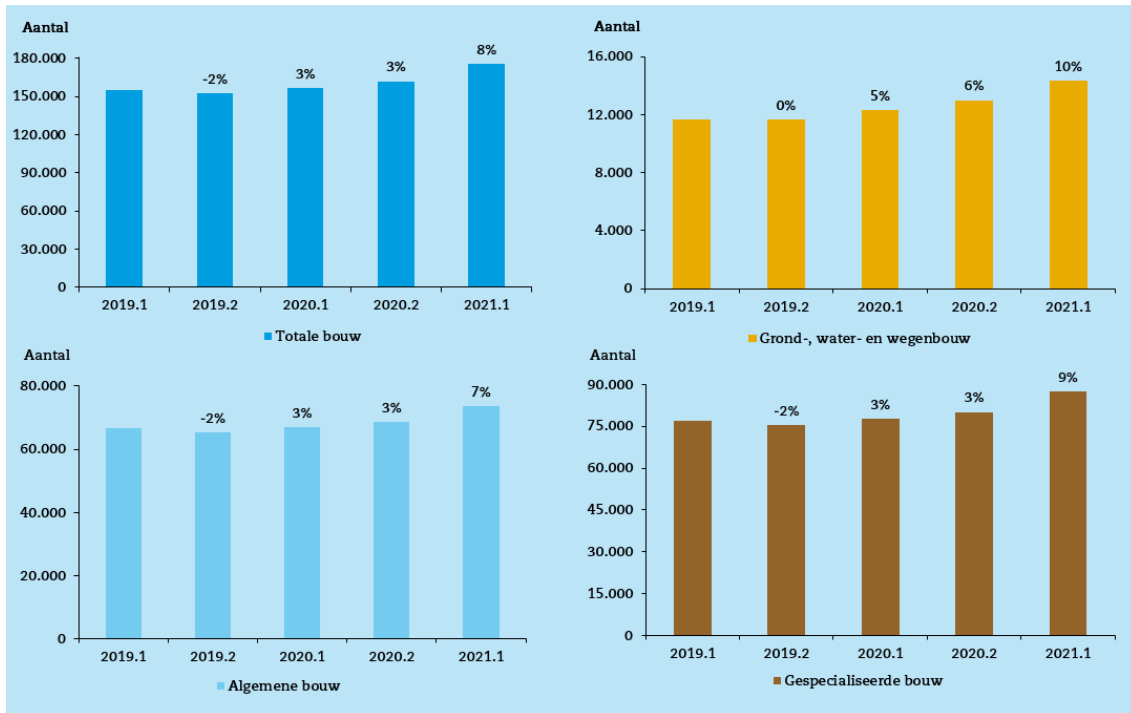
² In de enquête wordt gevraagd naar het hoogste en het laagste bruto uurtarief dat zzp'ers hebben toegepast. Het verschil tussen deze tarieven weergeeft dus de gemiddelde spreiding in het uurtarief van zzp'ers. Het laagste en hoogste uurtarief reflecteren de verschillende tarieven die zij toepassen voor verschillende werken.

³ In de tweede helft van 2020 is vanwege steekproeffecten een correctie toegepast op het bruto inkomen in de gww. Hierdoor is de stijging in het bruto inkomen minder dan de stijging in het uurtarief doet verwachten.

door te blijven werken als zzp'er. Dit aandeel is sterk toegenomen ten opzichte van de vorige meting.

2 Ontwikkeling aantal zzp'ers

In het eerste halfjaar van 2021 stonden 175.493 zzp'ers ingeschreven in het Handelsregister van de Kamer van Koophandel (KvK)⁴ als ondernemer in bouw. Dit is een groei van 8% ten opzichte van het tweede halfjaar van 2020. De grootste toename was in de grond-, water- en wegenbouw, waar het aantal zzp'ers met 10% is gestegen.

⁴ Bron voor het aantal zzp'ers ingeschreven bij de KvK is Company.info.

Aantal zzp'ers in de bouw

In tabel 2.1 is een overzicht opgenomen van het aantal zzp'ers in de bouw volgens het CBS en de KvK.

Tabel 2.1 Aantal zelfstandigen in de bouw naar diverse bronnen

	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Bedrijven met één werkzame persoon, CBS*	120.865	126.935	132.860	144.170	158.915	170.420	187.080
Aantal eenmans- zaken KvK**	97.665	112.327	135.837	142.001	154.057	161.900	175.493

*CBS bedrijvendemografie, meest recente data.

**Company.info eenmanszaken met 0 en 1 werkzame persoon.

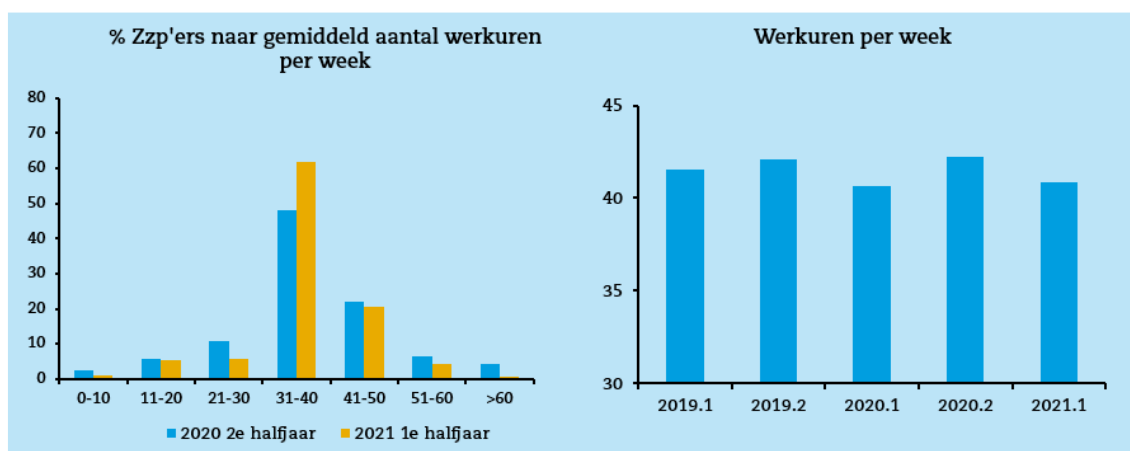
Bron: CBS en KvK, bewerking EIB

3 Totaal bouwnijverheid

3.1 Gewerkte uren per week

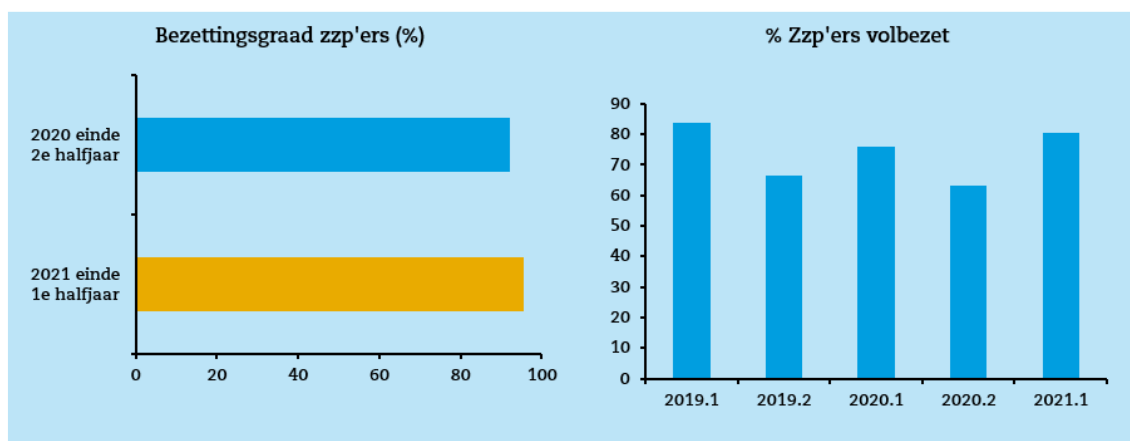
Aantal gewerkte uren gedaald

Het gemiddeld aantal gewerkte uren is in het eerste halfjaar van 2021 met ongeveer anderhalf uur per week gedaald ten opzichte van het tweede halfjaar van 2020. Hiermee ligt het gemiddeld aantal gewerkte uren per week op 41. Meer dan drie op de vijf zzp'ers in de bouw werkte tussen 31 en 40 uur per week, dit is een stijging van bijna 14%-punt ten opzichte van het tweede halfjaar van 2020. Daarnaast werkte meer dan een kwart van de zzp'ers meer dan 40 uur per week, een daling van 7%-punt ten opzichte van het tweede halfjaar van 2020.

Bezettingsgraad gestegen

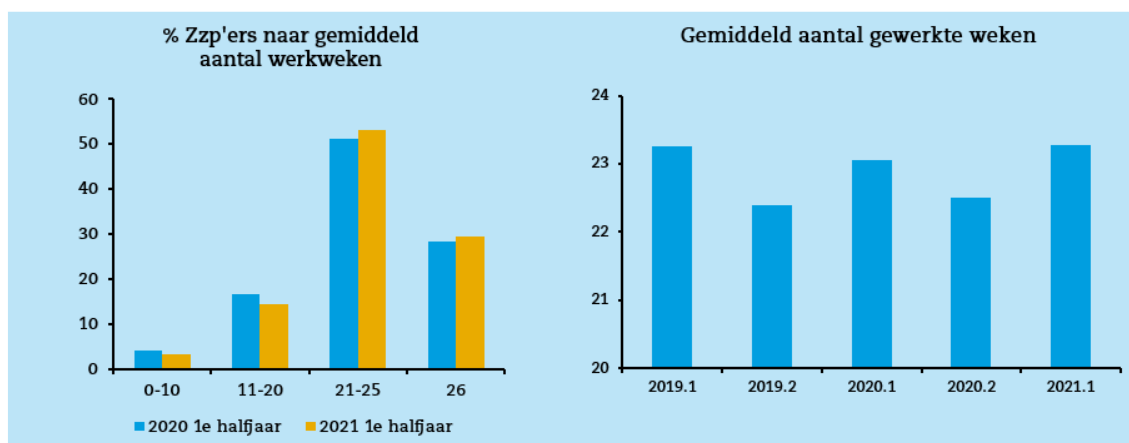
De bezettingsgraad, het aantal feitelijk gewerkte uren als aandeel van het aantal uren tijdens een volledig bezette werkweek, is in het eerste halfjaar van 2021 met bijna 4%-punt gestegen naar ongeveer 96%. Hiermee ligt de bezettingsgraad net boven het niveau van het eerste halfjaar van 2020. Het aandeel zzp'ers dat aangaf volledig bezet te zijn is sterk gestegen, namelijk met bijna 18%-punt, en kwam uit op 81%.

3.2 Gewerkte weken

Aantal gewerkte weken licht gestegen

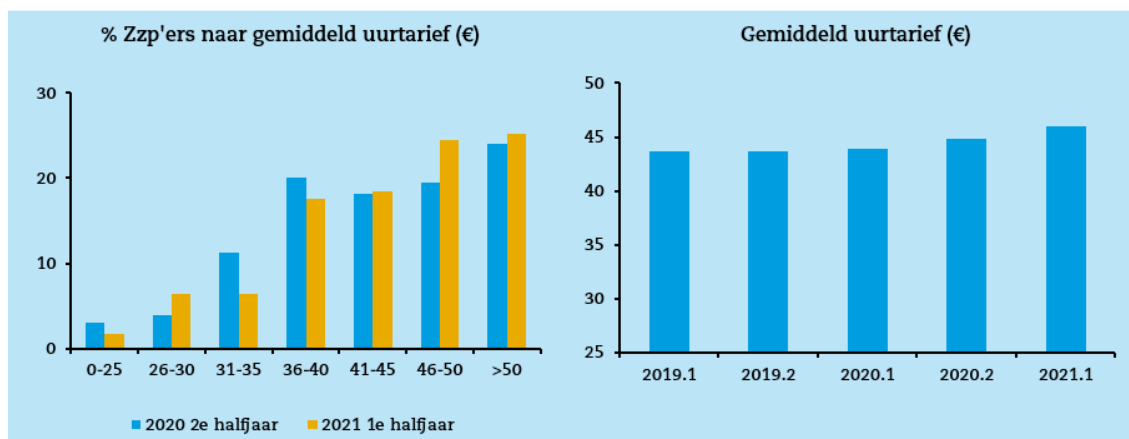
In het eerste halfjaar van 2021 is het aantal gewerkte weken per halfjaar met bijna een halve week toegenomen ten opzichte van het eerste halfjaar van 2020.⁵ Gemiddeld werkten zzp'ers in de bouw 23½ van de 26 weken. Het aandeel zzp'ers dat alle 26 weken heeft gewerkt is met 2%-punt gestegen naar 30%. Daarnaast is het aandeel zzp'ers dat tussen 21 en 25 weken heeft gewerkt met 2%-punt gestegen naar 53%. Hiertegenover stond een daling van ongeveer 4%-punt in het aandeel zzp'ers dat 20 weken of minder heeft gewerkt.

3.3 Uurtarieven

Uurtarief gestegen

Het gemiddelde uurtarief van zzp'ers in de bouw is in het eerste halfjaar van 2021 met € 1 gestegen naar € 46. Het merendeel van de zzp'ers (68%) hanteerde een uurtarief hoger dan € 40. Dit is een stijging van 6%-punt ten opzichte van het tweede halfjaar van 2020. Het lage uurtarief (€ 0 - € 30) werd door 8% van de zzp'ers gehanteerd.

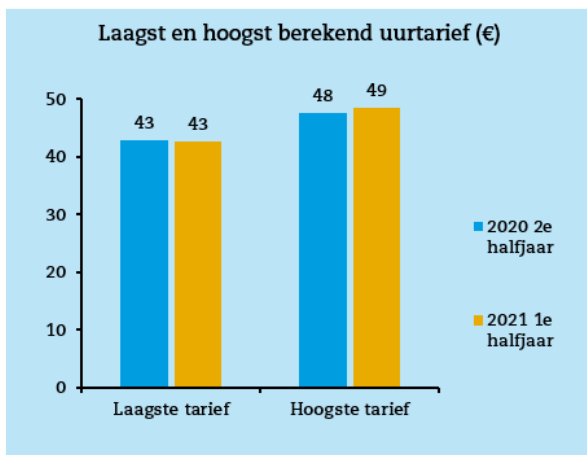
Gemiddelde spreiding uurtarief toegenomen⁶

In het eerste halfjaar van 2021 is het laagste uurtarief licht gedaald naar gemiddeld € 42,50 (-€ 0,50), terwijl het hoogste tarief met € 1 steeg naar gemiddeld € 48,50. Het verschil tussen het hoogste en laagste uurtarief (de gemiddelde spreiding) is dan ook met ongeveer € 1,50 gestegen

⁵ In principe wordt voor alle kentallen een vergelijking gemaakt met het tweede halfjaar van 2020. Vanwege seizoenseffecten wordt het aantal gewerkte weken echter vergeleken met het eerste halfjaar van 2020. Dit geldt voor alle beschrijvingen over het aantal gewerkte weken.

⁶ In de enquête wordt gevraagd naar het hoogste en het laagste bruto uurtarief dat zzp'ers hebben toegepast. Het verschil tussen deze tarieven weergeeft dus de gemiddelde spreiding in het uurtarief van zzp'ers. Het laagste en hoogste uurtarief reflecteren de verschillende tarieven die zij toepassen voor verschillende werken.

en kwam uit op € 6. Ondanks de toename in de gemiddelde spreiding is deze relatief laag te noemen.

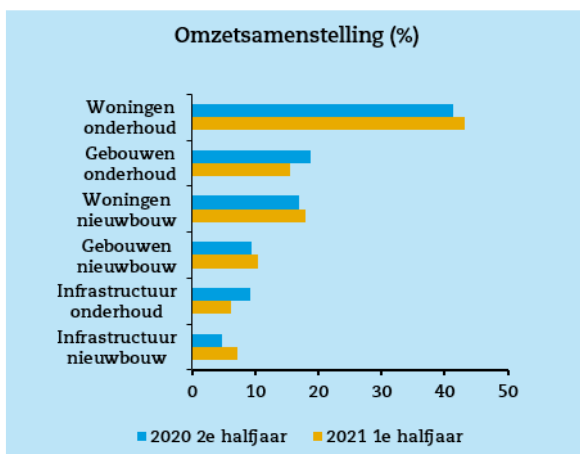

3.4 Omzet en bruto inkomen

Omzet gestegen

De berekende omzet per zzp'er (op basis van het aantal gewerkte uren, gewerkte weken en het uurtarief) vertoonde een stijging van bijna 3% in het eerste halfjaar van 2021. De stijging is te verklaren door de toename in het aantal gewerkte weken en het gemiddelde uurtarief.

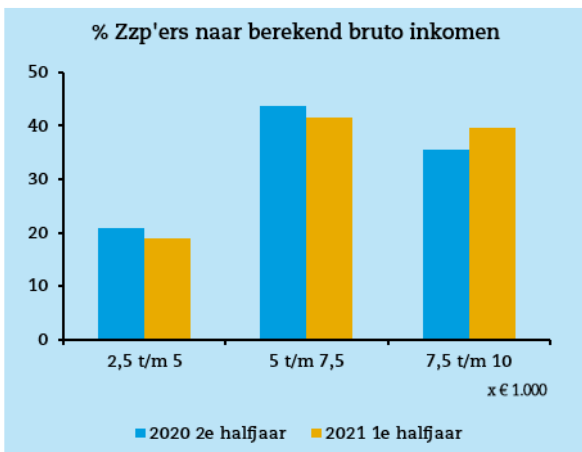
De omzetsamenstelling is in het eerste halfjaar van 2021 niet veel veranderd. Het grootste deel van de omzet in het eerste halfjaar van 2021 kwam voort uit het onderhoud van woningen en gebouwen (59%). Nieuwbouw van woningen en gebouwen was daarnaast goed voor 28% van de omzet.

Bruto inkomen gestegen⁷

Het gemiddelde bruto inkomen per maand is in het eerste halfjaar van 2021 gestegen met ongeveer € 400 naar € 6.850. Het aandeel zzp'ers dat tussen € 7.500 en € 10.000 verdiende is met 4%-punt gestegen naar 40%. Het aandeel zzp'ers dat tussen € 2.500 en € 5.000 verdiende is met 2%-punt afgenomen (19%), net als het aandeel zzp'ers dat tussen € 5.000 en € 7.500 verdiende (42%).

⁷ In verband met steekproeffecten is ervoor gekozen om bruto inkomens onder € 2.500 en boven € 10.000 weg te laten uit onderstaande figuur. Dit geldt voor alle figuren omtrent bruto inkomens.

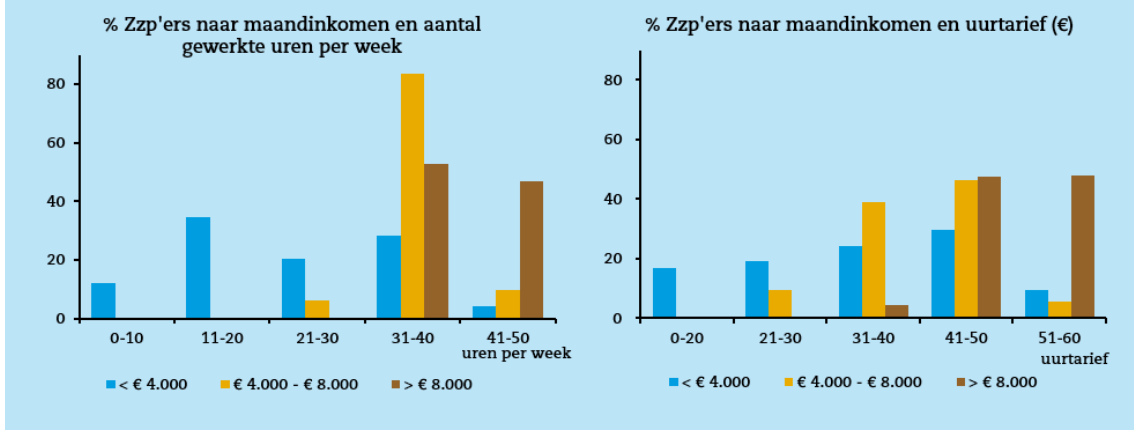

De karakteristieken van zzp'ers naar bruto maandinkomen in het eerste haljaar van 2021

Wat is de reden dat sommige zzp'ers een hoger maandinkomen hebben dan andere? Is dit te wijten aan het aantal gewerkte uren per week? Of ligt het inkomen van zzp'ers zo hoog doordat zij een hoger uurloon rekenen?

In onderstaande figuren is te zien dat zowel het aantal gewerkte uren als het gemiddelde uurtarief bijdragen aan het hoge inkomen van zzp'ers. 96% van de zzp'ers die meer dan € 8.000 per maand verdiende, had een uurloon van meer dan € 40, waarbij 48% een uurloon van meer dan € 50 hanteerde. Ter vergelijking: van de zzp'ers die minder dan € 4.000 per maand verdienden, hanteerde 39% een uurloon van meer dan € 40 en 10% een uurloon hoger dan € 50. Daarnaast werkten zzp'ers met een hoog inkomen ook meer uren per week. Bijna de helft van de zzp'ers met een inkomen boven € 8.000 werkte meer dan 40 uur per week. Onder de zzp'ers met een inkomen lager dan € 4.000 werkte maar 4% meer dan 40 uur per week.

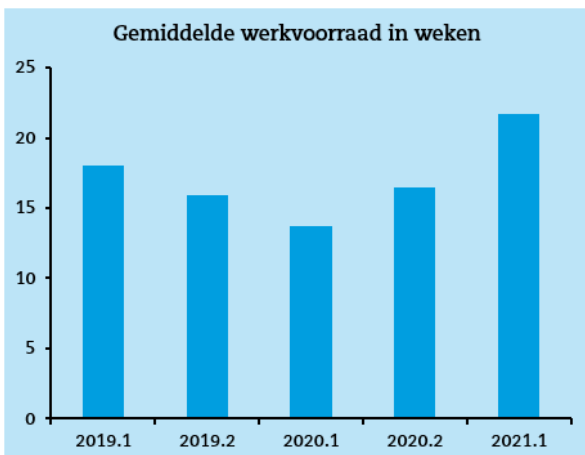
Het hogere maandloon lijkt niet eenduidig te wijden aan ofwel meer gewerkte uren per week ofwel een hoger uurloon, maar lijkt een combinatie van beide.

3.5 Orderportefeuille

Werkvoorraad sterk gestegen

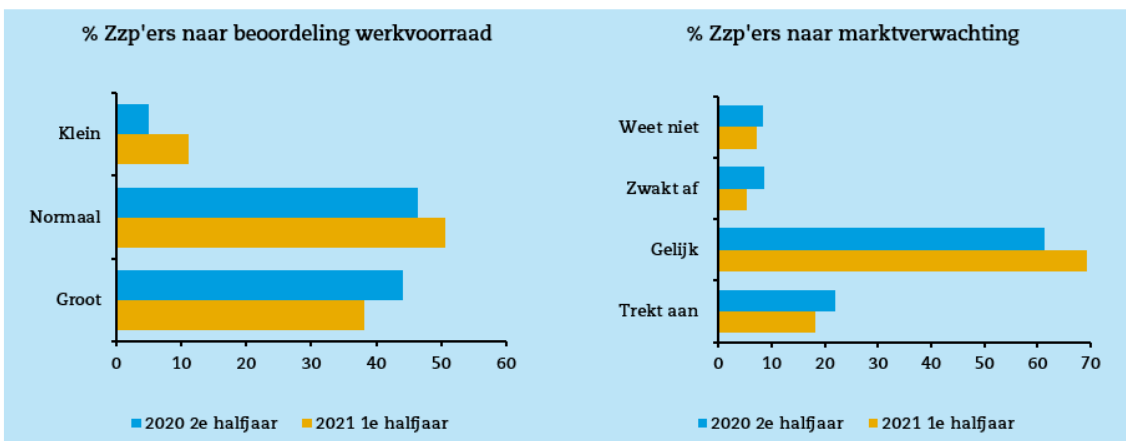
De gemiddelde werkvoorraad is fors gestegen. De orderportefeuille van zzp'ers in de bouw bedraagt gemiddeld 21½ week, een stijging van ruim vijf weken. Een kwart van de zzp'ers gaf aan dat de werkvoorraad is toegenomen ten opzichte van een jaar geleden. Daarnaast gaf 29% van de zzp'ers aan dat de werkvoorraad is gedaald.

Werkvoorraad op normaal niveau, marktverwachting iets getemperd

Het aandeel zzp'ers dat de werkvoorraad als groot beoordeelt, is met 6%-punt gedaald naar 38%, terwijl het aandeel van de zzp'ers dat de werkvoorraad als klein beoordeelt met 6%-punt is gestegen naar 11%. Iets meer dan de helft van de zzp'ers beoordeelt de werkvoorraad als normaal voor de tijd van het jaar.

Het aandeel zzp'ers dat verwacht dat de markt zal aantrekken is met 4%-punt afgenomen naar 18%. Daarnaast is ook het aandeel zzp'ers dat verwacht dat de markt zal gaan afzwakken met 3%-punt afgenomen naar 5%. Bijna 70% van de zzp'ers verwacht dat de markt gelijk zal blijven (+8%-punt).

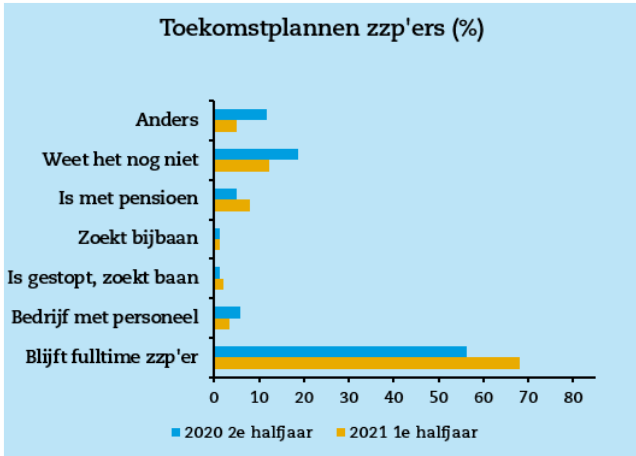

3.6 Belemmeringen en toekomstplannen

Zzp'ers ervaren weinig belemmeringen, meerderheid blijft zzp'er

Driekwart van de zzp'ers in de bouw gaf aan geen belemmeringen te ondervinden bij de uitvoering van het beroep. Dit is een daling van 10%-punt ten opzichte van het tweede halfjaar van 2020. Problemen met de aanvoer van bouwmaterialen of materieel werd het vaakst genoemd als reden indien er wel belemmeringen werden ondervonden (13%). Covid-19 (5%), tijdsdruk (4%) en concurrentie met buitenlandse zzp'ers (4%) werden daarnaast ook relatief vaak benoemd als oorzaak.

Van de zzp'ers verwacht 8% over een jaar met pensioen te gaan (+3%-punt) en 3% verwacht een bedrijf te zullen hebben met personeel (-3%-punt). Daarnaast heeft 12% van de zzp'ers aangegeven nog geen toekomstplannen te hebben. Desondanks blijft 68% van de zzp'ers de aankomende tijd als zzp'er werken.

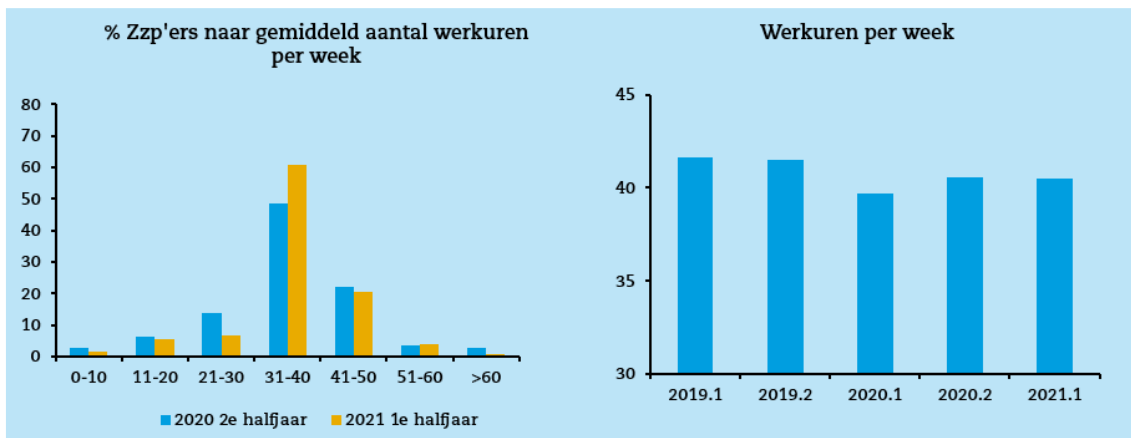

4 Algemene bouw

4.1 Gewerkte uren per week

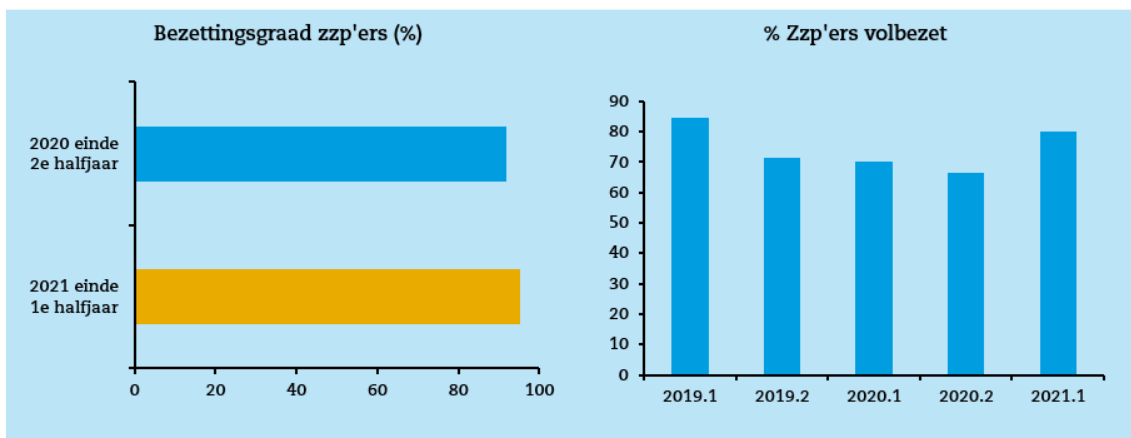
Aantal gewerkte uren gelijk gebleven

Het gemiddeld aantal gewerkte uren in de algemene bouw is in het eerste halfjaar van 2021 gelijk gebleven ten opzichte van het tweede halfjaar van 2020 en bedroeg 40½ uur. Meer dan drie op de vijf zzp'ers in de algemene bouw werkte tussen 31 en 40 uur per week, een stijging van 12%-punt ten opzichte van het tweede halfjaar van 2020. Daarnaast werkte een kwart van de zzp'ers meer dan 40 uur per week (-3%-punt).

Bezettingsgraad gestegen

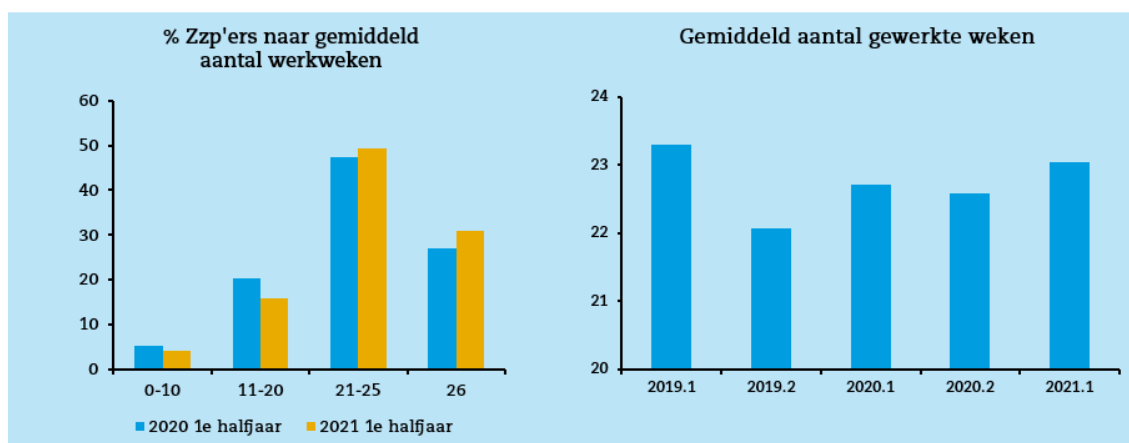
De bezettingsgraad (de verhouding tussen het aantal daadwerkelijk gewerkte uren en het aantal uren dat mogelijk gewerkt zou kunnen worden bij volledige bezetting) is in de algemene bouw met 3%-punt gestegen naar 95% in het eerste halfjaar van 2021. Het aandeel zzp'ers dat aangaf volledig bezet te zijn geweest is in het eerste halfjaar van 2021 gestegen naar 80% (+14%-punt).

4.2 Gewerkte weken

Aantal gewerkte weken licht gestegen

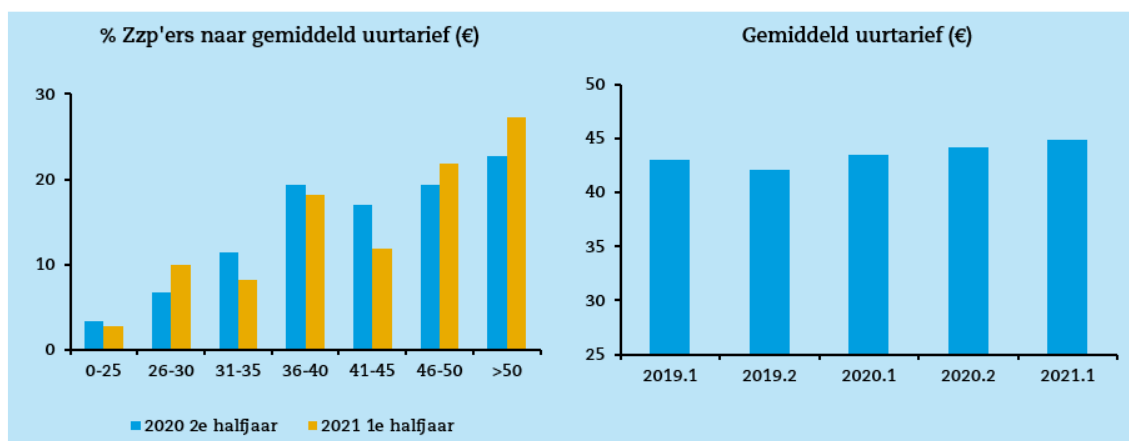
In het eerste halfjaar van 2021 is het gemiddeld aantal gewerkte weken met een halve week toegenomen ten opzichte van het eerste halfjaar van 2020. Daarmee werkten zzp'ers in de algemene bouw gemiddeld 23 van de 26 weken. Bijna de helft van de zzp'ers werkte tussen 21 en 25 weken (+2%-punt). Daarnaast heeft 31% van de zzp'ers alle 26 weken gewerkt. Dit aandeel is met 4%-punt toegenomen ten opzichte van het eerste halfjaar van 2020. Daarentegen is het aandeel zzp'ers dat 20 weken of minder heeft gewerkt met 6%-punt gedaald naar 20%.

4.3 Uurtarieven

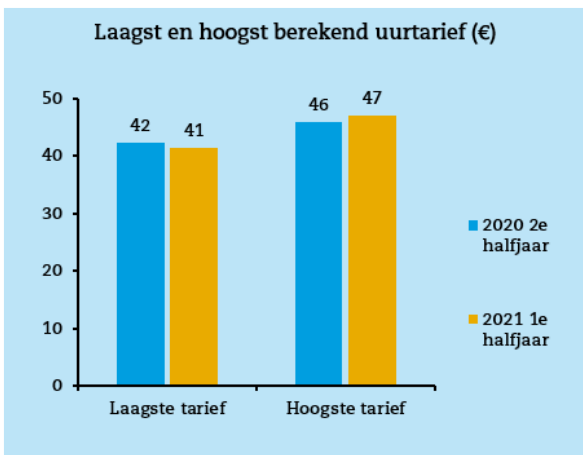
Uurtarief licht gestegen

Het gemiddelde uurtarief van zzp'ers in de algemene bouw is in het eerste halfjaar van 2021 met ongeveer € 0,50 gestegen naar € 45. De stijging kan worden verklaard doordat het aandeel zzp'ers dat een tarief hoger dan € 45 hanteerde met 7%-punt is gestegen ten opzichte van het tweede halfjaar van 2020. Het grootste deel van de zzp'ers (61%) hanteerde een uurtarief hoger dan € 40. Daarnaast hanteerde ongeveer 13% van de zzp'ers het lage uurtarief (€ 0 - € 30).

Gemiddelde spreiding uurtarief toegenomen

Het laagst gehanteerde uurtarief is in het eerste halfjaar van 2021 met bijna € 1 gedaald naar gemiddeld € 41,50, terwijl het hoogste uurtarief met € 1 steeg naar gemiddeld € 47. Daarmee kwam het verschil tussen het hoogste en het laagste tarief (de gemiddelde spreiding) uit op € 5,50, een stijging van bijna € 2 ten opzichte van het tweede halfjaar van 2020. Ondanks de toename in de gemiddelde spreiding is deze relatief laag te noemen.

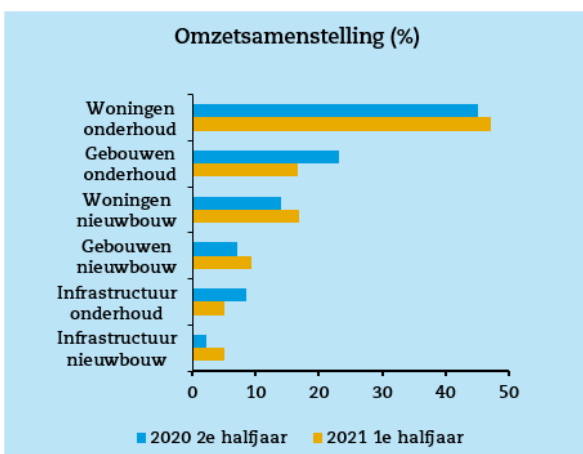

4.4 Omzet en bruto inkomen

Omzet gestegen

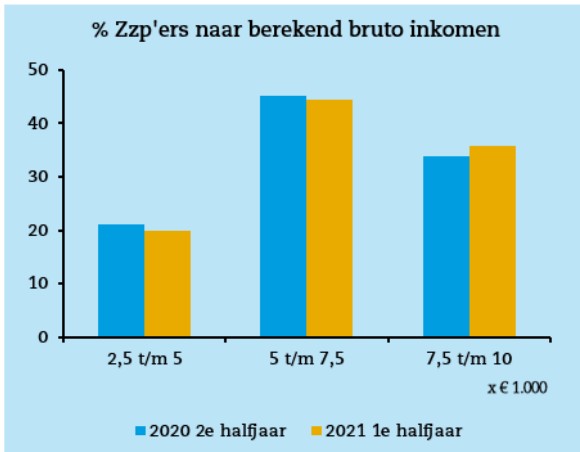
In de algemene bouw is de berekende omzet per zzp'er (op basis van het aantal gewerkte uren, gewerkte weken en het uurtarief) met 4% gestegen in het eerste halfjaar van 2021. De stijging kan worden verklaard door de toename in het aantal gewerkte weken en het uurtarief.

Het grootste deel van de omzet kwam voort uit onderhoud van woningen en gebouwen (64%), dit aandeel is met 4%-punt gedaald ten opzichte van het tweede halfjaar van 2020. Het aandeel nieuwbouw in de totale omzet (woningen en gebouwen) steeg met 5%-punt naar 26%.

Bruto inkomen gestegen

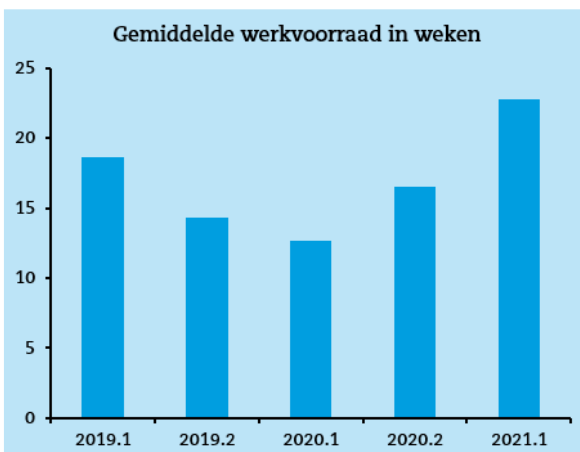
Zzp'ers in de algemene bouw verdienden in het eerste halfjaar van 2021 gemiddeld € 6.750 per maand, een stijging van € 250 vergeleken met het tweede halfjaar van 2020. Het aandeel zzp'ers dat tussen € 7.500 en € 10.000 verdiende steeg met 2%-punt naar 36%, terwijl het aandeel zzp'ers dat tussen € 2.500 en € 5.000 verdiende met 1%-punt is afgenomen naar 20%. Ongeveer 44% van de zzp'ers in de algemene bouw verdiende tussen € 5.000 en € 7.500 per maand.

4.5 Orderportefeuille

Werkvoorraad sterk gestegen

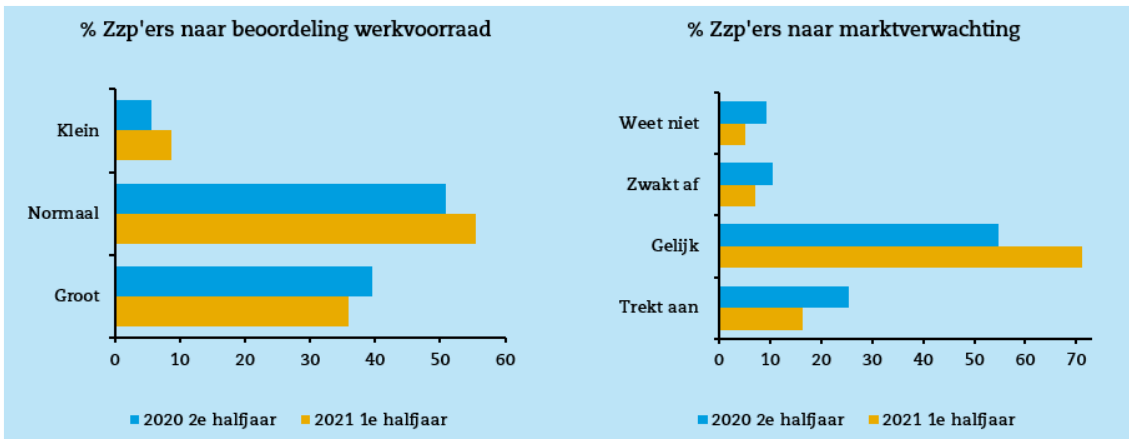
In de algemene bouw is de orderportefeuille met ruim zes weken toegenomen naar 23 weken. Van de zzp'ers in de algemene bouw gaf 23% aan dat de werkvoorraad hoger is dan een jaar geleden, terwijl 38% van de zzp'ers aangaf dat de werkvoorraad lager is dan een jaar geleden.

Werkvoorraad op normaal niveau, marktverwachting getemperd

Het aandeel zzp'ers dat de werkvoorraad als groot beoordeelde, is in het eerste halfjaar van 2021 4%-punt gedaald naar 36%. Het aandeel zzp'ers dat de werkvoorraad als klein beoordeelde is iets gestegen en bedroeg in het eerste halfjaar van 2021 9% (+3%-punt). Meer dan de helft van de zzp'ers gaf aan dat de werkvoorraad normaal was voor de tijd van het jaar.

Ongeveer 17% van de zzp'ers in de algemene bouw verwacht dat de markt zal gaan aantrekken, een daling van 9%-punt ten opzichte van het tweede halfjaar van 2020. Het aandeel zzp'ers dat verwacht dat de markt gaat afzwakken, kwam in het eerste halfjaar van 2021 uit op 7% (-3%-punt). Daarmee is het aandeel zzp'ers dat verwacht dat de markt op het huidige niveau zal blijven sterk gestegen, van 55% in het tweede halfjaar van 2020 naar 71% in het eerste halfjaar van 2021.

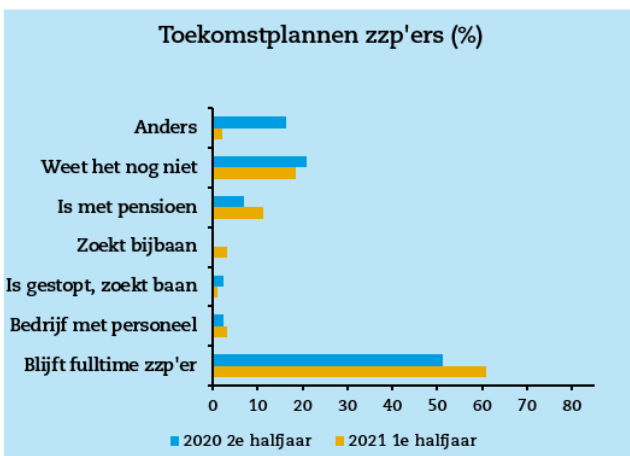

4.6 Belemmeringen en toekomstplannen

Ruime meerderheid van zzp'ers ondervindt geen belemmeringen, meerderheid blijft zzp'er

Driekwart van de zzp'ers in de algemene bouw ondervindt geen belemmeringen bij de uitvoering van het beroep (-7%-punt ten opzichte van het tweede halfjaar van 2020). Indien er wel belemmeringen werden ondervonden, was problematiek met de aanvoer van bouwmaterialen of materieel de voornaamste reden (14%). Daarnaast werden covid-19 (9%), administratieve lasten (5%) en te weinig werk (4%) ook relatief vaak genoemd als oorzaak.

Ongeveer 11% van de zzp'ers in de algemene bouw verwacht over een jaar met pensioen te gaan. Dit is een stijging van 4%-punt ten opzichte van het tweede halfjaar van 2020. Daarnaast verwacht 3% een bedrijf te hebben met personeel (+1%-punt) of een bijbaan te moeten zoeken als de marktomstandigheden niet verbeteren (+3%-punt). Ongeveer 19% van de zzp'ers gaf aan nog geen toekomstplannen te hebben en 61% van de zzp'ers blijft als zzp'er werken.

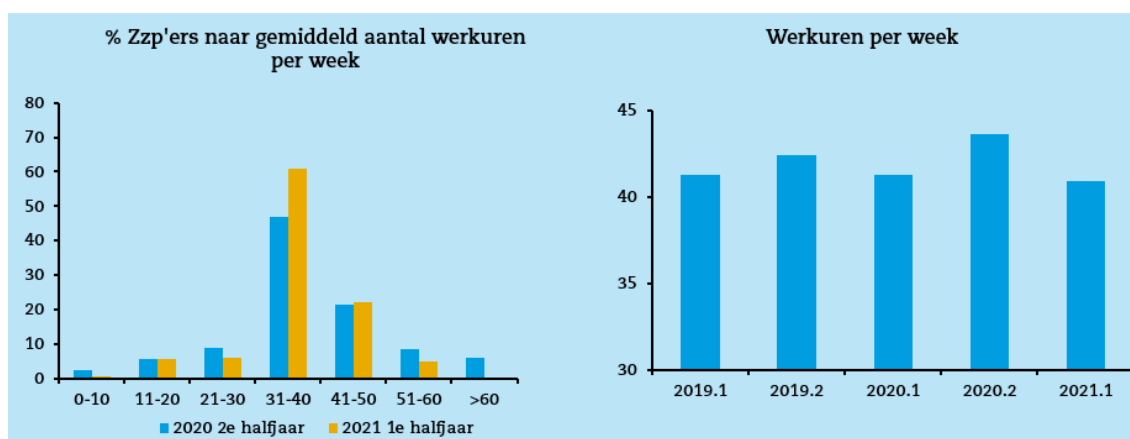

5 Gespecialiseerde bouw

5.1 Gewerkte uren per week

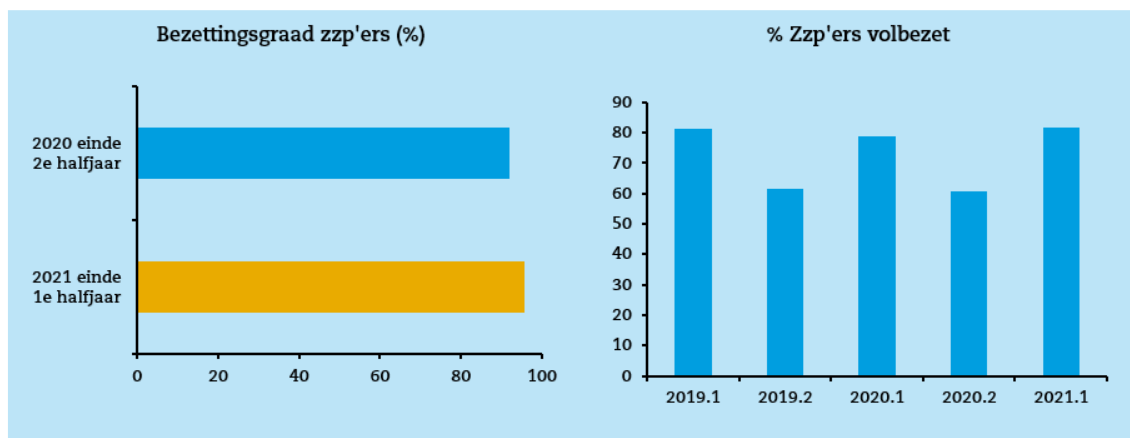
Aantal gewerkte uren per week gedaald

Het aantal gewerkte uren is in het eerste halfjaar van 2021 met 2½ uur per week afgenomen ten opzichte van het tweede halfjaar van 2020. Gemiddeld werd er in het eerste halfjaar van 2021 41 uur per week gewerkt door zzp'ers in de gespecialiseerde bouw. Het aandeel zzp'ers dat tussen 31 en 40 uur per week werkte is met 14%-punt gestegen naar 61 %, terwijl het aandeel zzp'ers dat meer dan 40 uur werkte met 9%-punt is afgenomen naar 27%.

Bezettingsgraad gestegen

De bezettingsgraad wordt gedefinieerd als het aantal feitelijk gewerkte uren als aandeel van het aantal uren dat mogelijk gewerkt kon worden bij volledige bezetting. De bezettingsgraad in de gespecialiseerde bouw is in het eerste halfjaar van 2021 met 4%-punt gestegen naar 96%. Meer dan 80% van de zzp'ers in de gespecialiseerde bouw gaf aan volledig bezet te zijn, en stijging van meer dan 20%-punt ten opzichte van het tweede halfjaar van 2020.

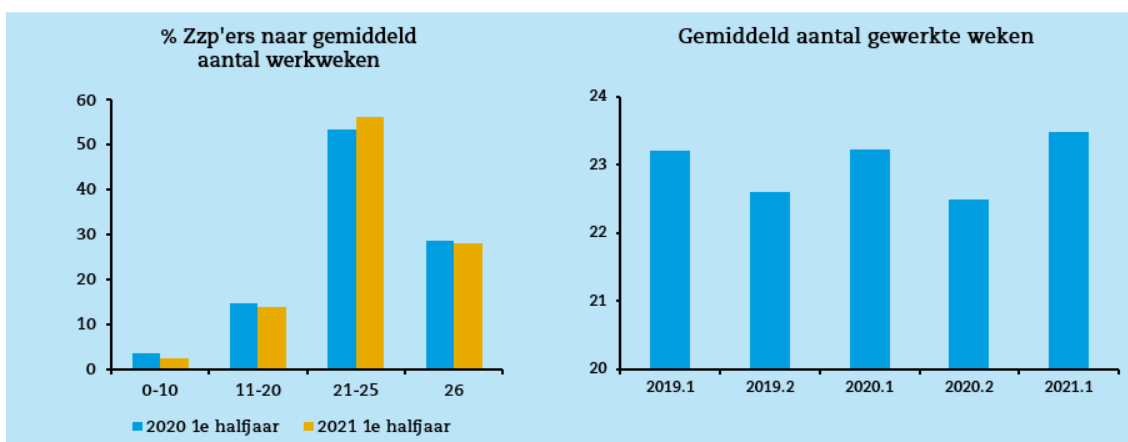

5.2 Gewerkte weken

Aantal gewerkte weken licht gestegen

In het eerste halfjaar van 2021 is het gemiddeld aantal gewerkte weken in de gespecialiseerde bouw met ongeveer een halve week gestegen ten opzichte van het eerste halfjaar van 2020. Gemiddeld werd 23½ van de 26 weken gewerkt. Ongeveer 56% van de zzp'ers werkte tussen 21

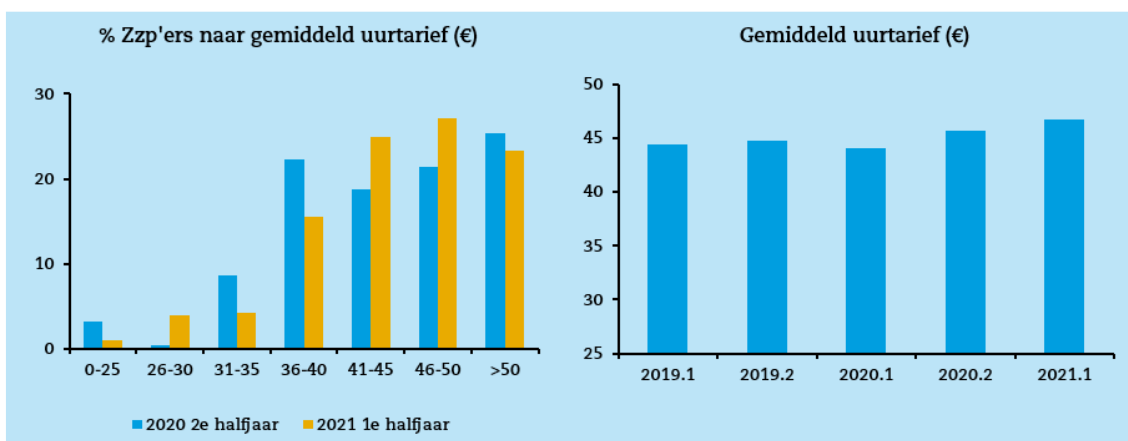
en 25 weken, een stijging van 3%-punt. Daarnaast waren er minder zzp'ers die minder dan 20 weken hebben gewerkt (-2%-punt). Het aandeel zzp'ers dat alle 26 weken heeft gewerkt is licht gedaald en bedroeg 28% (-1%-punt).

5.3 Uurtarieven

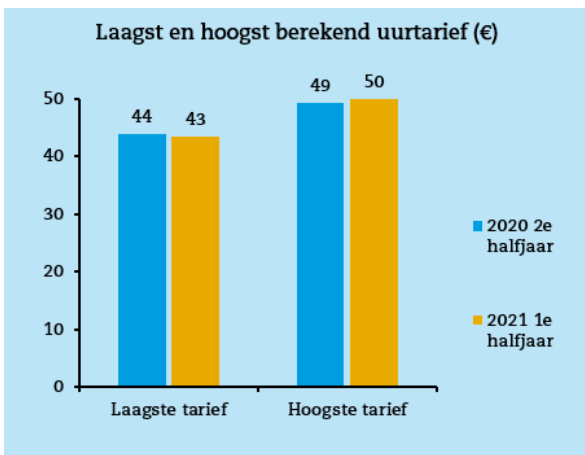
Uurtarief gestegen

Het gemiddelde uurtarief van zzp'ers in de gespecialiseerde bouw is in het eerste halfjaar van 2021 met € 1 gestegen naar ongeveer € 46,50. De toename van het gemiddelde uurtarief is te verklaren door een groter aandeel zzp'ers dat een uurtarief hanteerde hoger dan € 40 (+10%-punt ten opzichte van het tweede halfjaar van 2020). Daarmee hanteerde driekwart van de zzp'ers een uurtarief hoger dan € 40. Het aandeel zzp'ers dat het lage uurtarief (€ 0 - € 30) hanteerde bedroeg slechts 5%. Daarnaast is het aandeel zzp'ers dat een uurtarief hanteerde tussen € 36 en € 40 met 7%-punt gedaald naar 16%.

Gemiddelde spreiding uurtarief toegenomen

In het eerste halfjaar van 2020 is het laagste uurtarief met ongeveer € 0,50 gedaald naar gemiddeld € 43,50. Het hoogste uurtarief steeg met meer dan € 0,50 naar gemiddeld € 50. Het verschil tussen beide tarieven (de gemiddelde spreiding) nam als gevolg toe naar € 6,50, een toename van € 1 ten opzichte van het tweede halfjaar van 2020. Ondanks de toename in de gemiddelde spreiding is deze relatief laag te noemen.

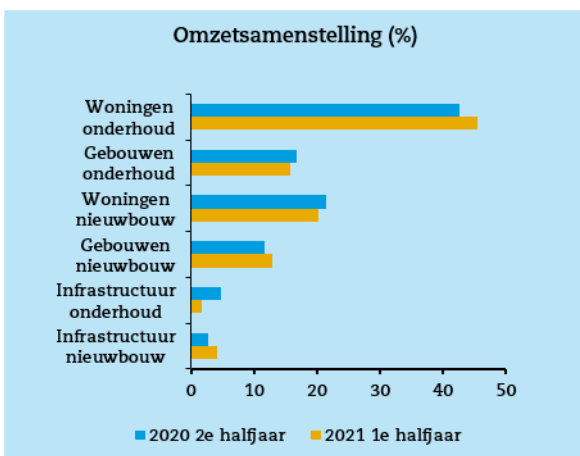

5.4 Omzet en bruto inkomen

Omzet licht gestegen

De berekende omzet per zzp'er (op basis van het aantal gewerkte uren, gewerkte weken en het uurtarief) is in de gespecialiseerde bouw met 1% toegenomen in het eerste halfjaar van 2021. De toename is te verklaren door een stijging in het aantal gewerkte weken en een stijging in het gemiddelde uurtarief.

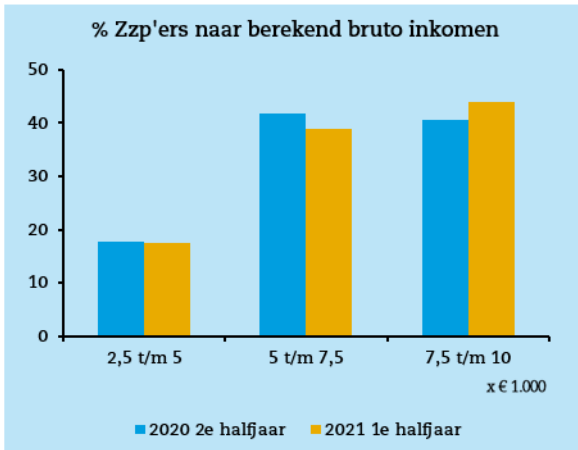
Het merendeel van de omzet kwam voort uit onderhoud van woningen en gebouwen (61%), dit aandeel is licht gestegen ten opzichte van het tweede halfjaar van 2020 (+2%-punt). Daarnaast kwam ongeveer een derde van de omzet voort uit nieuwbouw (woningen en gebouwen), net als in het tweede halfjaar van 2020.

Bruto inkomen gestegen

Het gemiddelde bruto inkomen van zzp'ers in de gespecialiseerde bouw is in het eerste halfjaar van 2021 met ongeveer € 400 gestegen. Gemiddeld verdienen zzp'ers in de gespecialiseerde bouw ongeveer € 7.000 per maand. Het aandeel zzp'ers dat tussen € 7.500 en € 10.000 verdiende is ten opzichte van het tweede halfjaar van 2020 met 3%-punt toegenomen naar 44%.

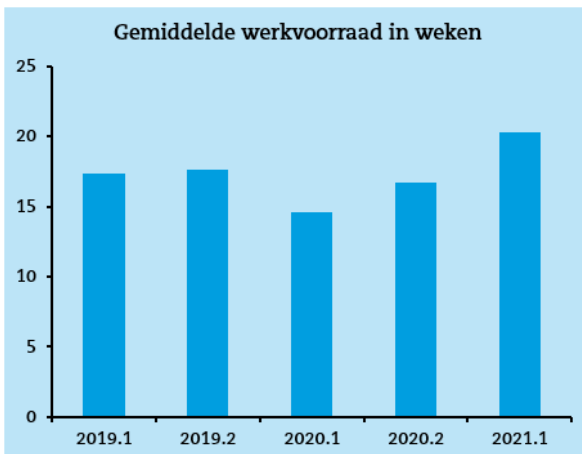
Tegelijkertijd is het aandeel zzp'ers dat tussen € 5.000 en € 7.500 verdiende met 3%-punt gedaald naar 39%. Daarnaast verdiende 17% van de zzp'ers in de gespecialiseerde bouw tussen € 2.500 en € 5.000 per maand.

5.5 Orderportefeuille

Werkvoorraad sterk gestegen

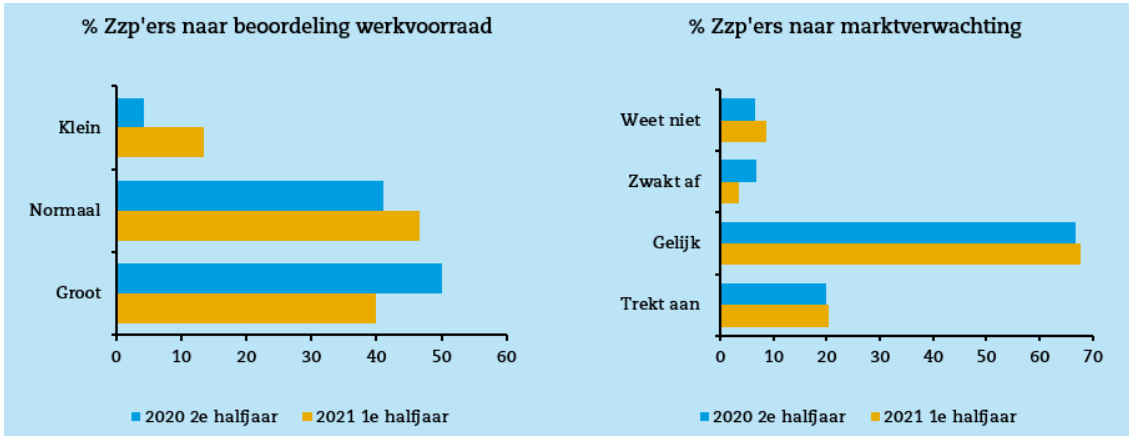
De gemiddelde werkvoorraad in de gespecialiseerde bouw is met ongeveer drieënhalve week gestegen naar 20½ week. Ongeveer 28% van de zzp'ers gaf aan dat de werkvoorraad hoger is dan een jaar geleden. Daarnaast geeft de helft van de zzp'ers aan dat de werkvoorraad gelijk is gebleven ten opzichte van vorig jaar.

Werkvoorraad op normaal niveau, marktverwachting gelijk gebleven

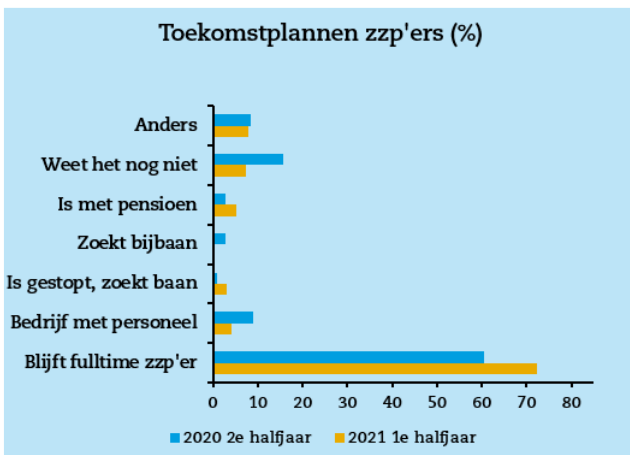
Het aandeel zzp'ers in de gespecialiseerde bouw dat de werkvoorraad als groot beoordeelde, is met 10%-punt gedaald naar 40%. Daarentegen is het aandeel zzp'ers dat de werkvoorraad als klein beoordeelde met 9%-punt gestegen naar 13%. Ongeveer 47% van de zzp'ers gaf daarnaast aan dat de werkvoorraad normaal was voor de tijd van het jaar.

De marktverwachting is redelijk gelijk gebleven ten opzichte van het tweede halfjaar van 2020. In de eerste helft van 2021 verwacht ongeveer 20% van de zzp'ers dat de markt zal gaan aantrekken, net als in de tweede helft van 2020. Van de zzp'ers in de gespecialiseerde bouw verwacht daarnaast 3% dat de markt zal gaan afzwakken, dit aandeel is met 4%-punt afgenomen ten opzichte van het tweede halfjaar van 2020. Het aandeel zzp'ers dat verwacht dat de markt op het huidige niveau zal blijven kwam in het eerste halfjaar van 2021 uit op 68% (+1%-punt).

5.6 Belemmeringen en toekomstplannen

Ruime meerderheid van zzp'ers ondervindt geen belemmeringen, meerderheid blijft zzp'er
 Van de zzp'ers in de gespecialiseerde bouw gaf bijna driekwart aan geen belemmeringen te ondervinden bij de uitvoering van het werk. Dit is een daling van 13%-punt ten opzichte van het tweede halfjaar van 2020. De zzp'ers die hebben aangegeven wel belemmeringen te ondervinden tijdens de uitvoering van hun werk gaven hiervoor met name problematiek bij de aanvoer van bouwmaterialen of materieel aan als reden (13%). Daarnaast werden ook tijdsdruk (6%) en concurrentie van buitenlandse zzp'ers (6%) regelmatig genoemd als oorzaak. Ongeveer 5% van de zzp'ers in de gespecialiseerde bouw gaf aan over een jaar met pensioen te gaan (-2%-punt). Daarnaast verwacht 4% een bedrijf te zullen hebben met personeel (-5%-punt). Daarentegen denkt 3% van de zzp'ers in de gespecialiseerde bouw over een jaar gestopt te zijn als zzp'er en een baan te zoeken (+2%-punt). Ongeveer 7% van de zzp'ers gaf aan nog niet te weten wat de toekomstplannen zijn en 72% blijft doorwerken als zzp'er.

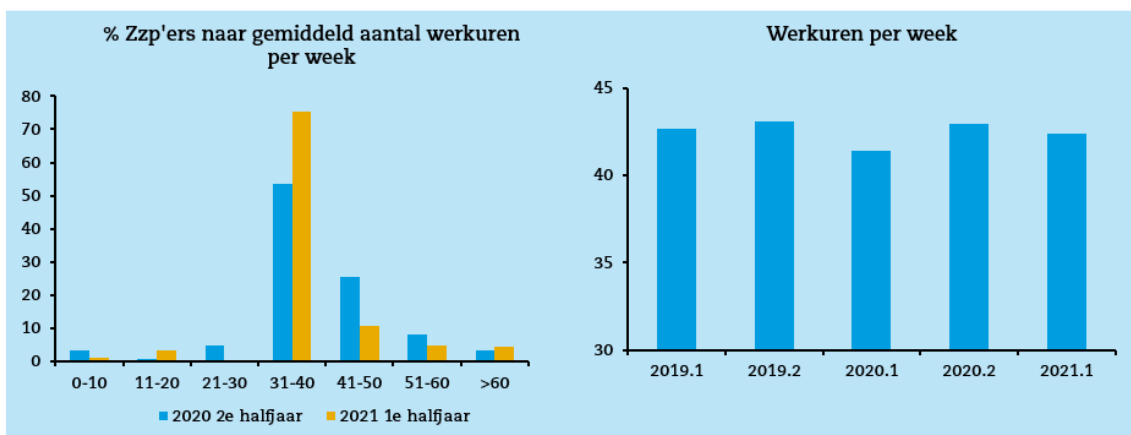

6 Grond-, water- en wegenbouw

6.1 Gewerkte uren per week

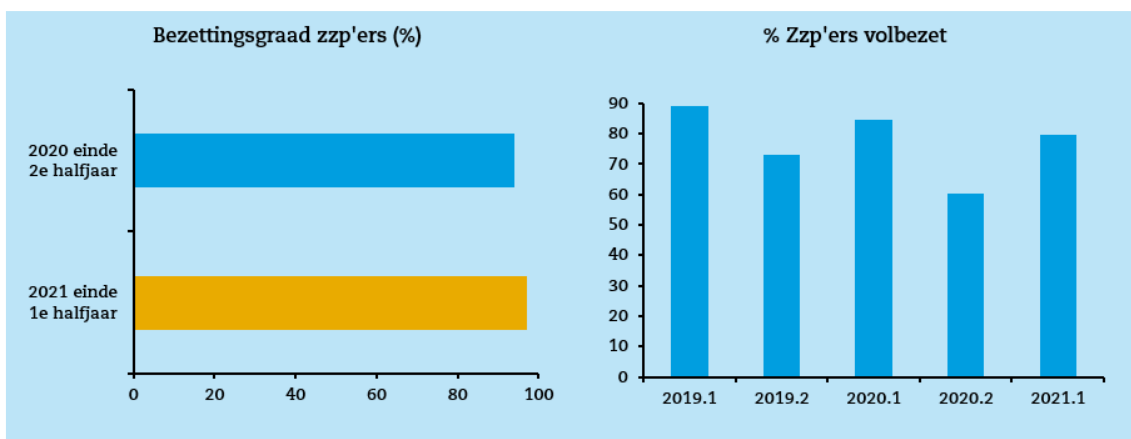
Aantal gewerkte uren per week licht gedaald

In de grond-, water- en wegenbouw is het aantal gewerkte uren per week in het eerste halfjaar van 2021 met een half uur gedaald ten opzichte van het tweede halfjaar van 2020. Hiermee werkten zzp'ers in de gww gemiddeld 42½ uur per week. Driekwart van de zzp'ers werkte tussen 31 en 40 uren per week. Dit aandeel is met 21%-punt gestegen ten opzichte van het tweede halfjaar van 2020. Het aandeel zzp'ers dat meer dan 40 uur werkte, kwam in het eerste halfjaar van 2021 uit op 20% en is daarmee met 17%-punt gedaald ten opzichte van het tweede halfjaar van 2020.

Bezettingsgraad gestegen

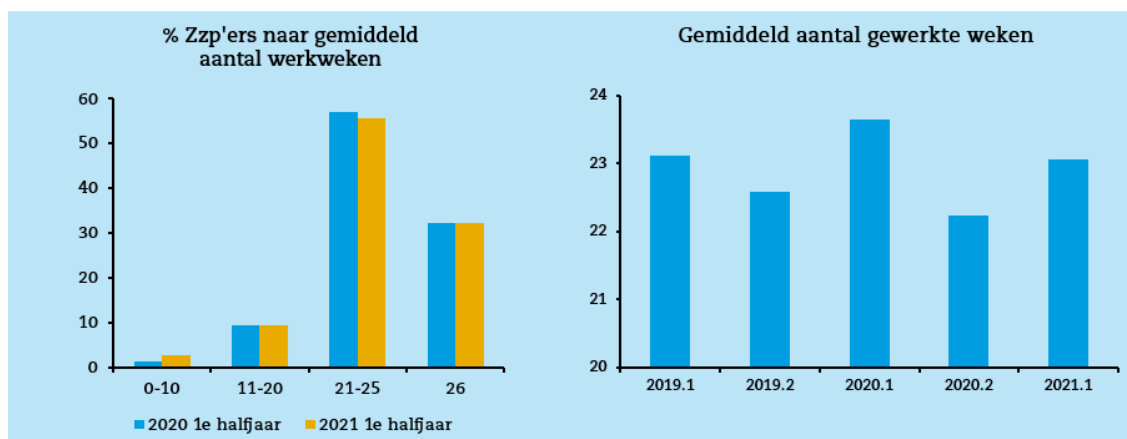
De bezettingsgraad wordt gedefinieerd als het aantal feitelijk gewerkte uren als aandeel van het aantal uren dat mogelijk gewerkt kon worden bij volledige bezetting. In de gww is de bezettingsgraad in het eerste halfjaar van 2021 gestegen naar 97% (+3%-punt ten opzichte van het tweede halfjaar van 2020). Daarnaast is het aandeel zzp'ers dat aangaf volledig bezet te zijn met bijna 20%-punt gestegen naar 79%.

6.2 Gewerkte weken

Aantal gewerkte weken licht gedaald

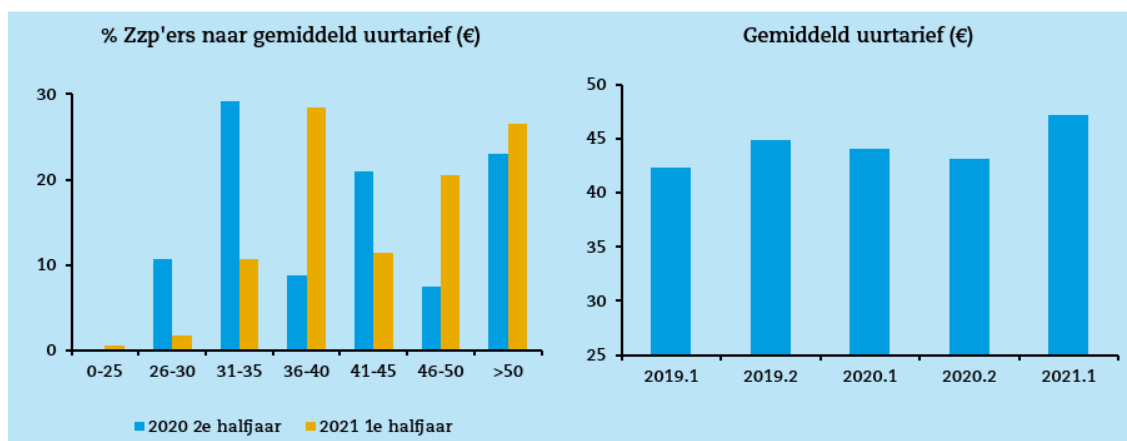
Het gemiddeld aantal gewerkte weken is in het eerste halfjaar van 2021 met ongeveer een halve week gedaald ten opzichte van het eerste halfjaar van 2020. Daarmee werkten zzp'ers in de gww 23 weken per halfjaar. De daling is te verklaren doordat het aandeel zzp'ers dat tussen 21 en 25 weken heeft gewerkt met bijna 2%-punt is gedaald naar 56%. Daarnaast is het aandeel zzp'ers dat 10 weken of minder heeft gewerkt met 2%-punt gestegen naar 3%. Het aandeel zzp'ers dat alle 26 weken heeft gewerkt bedroeg 32% en is ongeveer gelijk gebleven ten opzichte van het eerste halfjaar van 2020.

6.3 Uurtarieven

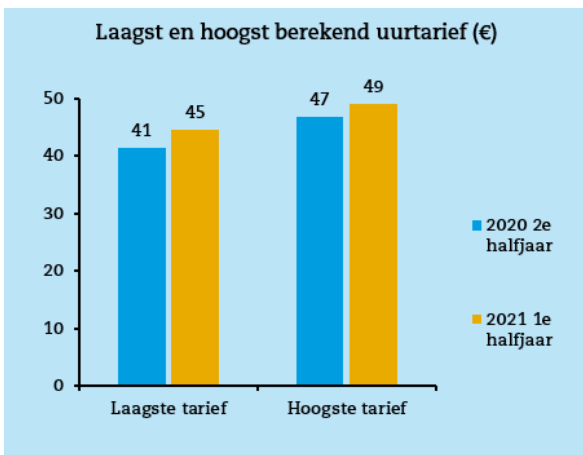
Uurtarief fors gestegen

In de grond-, water- en wegenbouw is het gemiddelde uurtarief in het eerste halfjaar van 2021 met € 4 gestegen. Daarmee kwam het uurtarief uit op € 47. De sterke stijging kan worden verklaard doordat het aandeel zzp'ers dat meer dan € 45 per uur verdiende is gestegen naar 47% (+17%-punt). Tevens is het aandeel zzp'ers dat het lage tarief hanteerde (€ 0 - € 30) met 9%-punt gedaald naar 2%. Ook hanteerde een groter aandeel van de zzp'ers een uurtarief tussen € 36 en € 40 (28%), een stijging van 19%-punt ten opzichte van het tweede halfjaar van 2020.

Gemiddelde spreiding uurtarief afgenomen

Het laagste uurtarief is in het eerste halfjaar van 2021 met € 3 gestegen naar gemiddeld € 44,50. Ook het hoogste tarief is gestegen en bedroeg gemiddeld € 49 (+€ 2). Als gevolg is het verschil tussen het hoogste en het laagste tarief (de gemiddelde spreiding) met € 1 afgenomen naar ongeveer € 4,50. De gemiddelde spreiding is relatief laag te noemen.

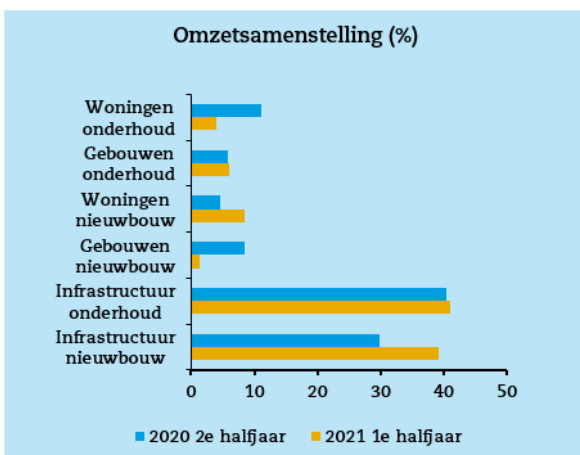

6.4 Omzet en bruto inkomen

Omzet sterk gestegen

De berekende omzet per zzp'er (op basis van het aantal gewerkte uren, gewerkte weken en het uurtarief) in de gww is met 12% toegenomen in het eerste halfjaar van 2021. De stijging kan met name worden verklaard door de forse stijging in het gemiddelde uurtarief en de toename in het gemiddelde aantal gewerkte weken.

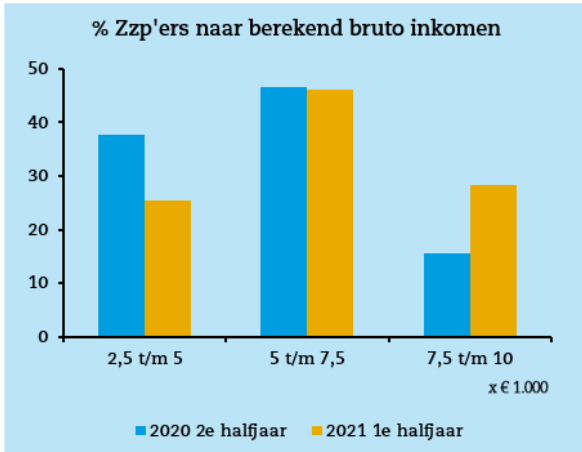
Ongeveer 80% van de omzet in de gww kwam in het eerste halfjaar van 2021 voort uit nieuwbouw en onderhoud van de infrastructuur. Dit aandeel is met 10%-punt gestegen ten opzichte van het tweede halfjaar van 2020.

Bruto inkomen licht gestegen⁸

Het gemiddelde bruto inkomen in de gww is in het eerste halfjaar van 2021 met ongeveer € 100 gestegen ten opzichte van het tweede halfjaar van 2020. Zzp'ers in de gww-sector verdienen daarmee gemiddeld € 6.400 per maand. Het aandeel zzp'ers dat tussen € 7.500 en € 10.000 verdiende, is ten opzichte van het tweede halfjaar van 2020 met 12%-punt gestegen naar 28%. Tegelijkertijd is het aandeel zzp'ers dat tussen € 2.500 en € 5.000 verdiende met 12%-punt gedaald naar 26%. Daarnaast verdiende 46% van de zzp'ers in de gww tussen € 5.000 en € 7.500.

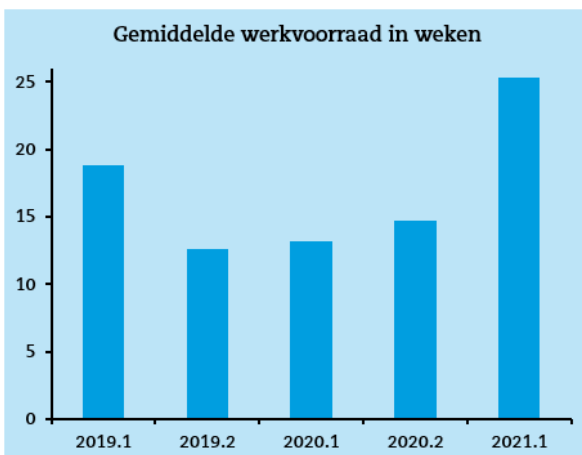
⁸ In de tweede helft van 2020 is vanwege steekproeffecten een correctie toegepast op het bruto inkomen in de gww. Hierdoor is de stijging in het bruto inkomen minder dan de stijging in het uurtarief doet verwachten.

6.5 Orderportefeuille

Werkvoorraad sterk gestegen

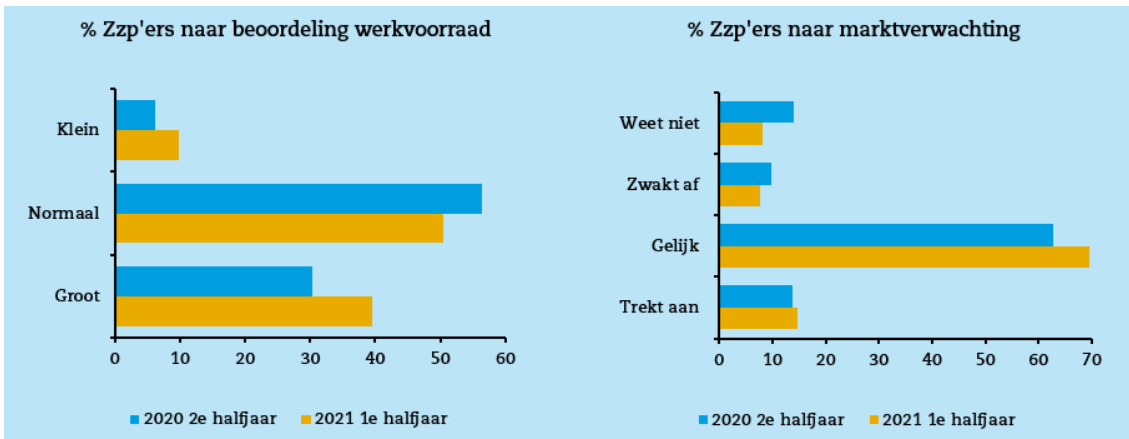
De gemiddelde werkvoorraad van zzp'ers in de gww is in het eerste halffjaar van 2021 fors toegenomen. In het tweede halffjaar van 2020 was de werkvoorraad nog ongeveer 15 weken, in het tweede halffjaar van 2021 kwam deze uit op bijna 25½ week. Van de zzp'ers gaf 21% aan dat de werkvoorraad is toegenomen ten opzichte van vorig jaar. Daarnaast gaf 22% van de zzp'ers aan dat de werkvoorraad is afgenomen. Volgens de meerderheid van de zzp'ers (58%) is de werkvoorraad gelijk gebleven.

Werkvoorraad op normaal niveau, marktverwachting gelijk gebleven

Het aandeel van de zzp'ers in de infrastructuur dat de werkvoorraad als groot inschatte is in het eerste halffjaar van 2021 met 10%-punt gestegen naar ongeveer 40%. De zzp'ers die aangaven de werkvoorraad klein te vinden zijn met 4%-punt toegenomen naar 10%. De helft van de zzp'ers beoordeelde de werkvoorraad daarnaast als normaal voor de tijd van het jaar.

De marktverwachting is ongeveer hetzelfde als in het tweede halffjaar van 2020. Ongeveer 15% van de zzp'ers in de gww verwacht dat de markt zal gaan aantrekken (+1%-punt). Daarnaast verwacht 8% dat de markt zal gaan afzwakken (-2%-punt). Ongeveer 70% van de zzp'ers verwacht dat de markt gelijk zal blijven, dit is een stijging van 7%-punt ten opzichte van het tweede halffjaar van 2020.

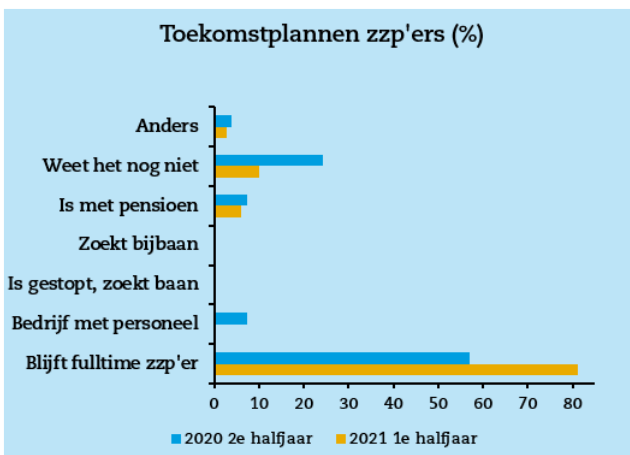

6.6 Belemmeringen en toekomstplannen

Weinig zcp'ers hebben last van belemmeringen, meerderheid blijft zcp'er

Van de zcp'ers in de gww gaf 74% aan geen belemmeringen te ondervinden bij het uitvoeren van hun beroep, ongeveer 15%-punt minder dan in het tweede halfjaar van 2020. De zcp'ers die aangaven last te hebben van belemmeringen noemden met name problematiek bij de aanvoer van bouwmaterialen of materieel (12%) of covid-19 (7%) als oorzaak.

In het eerste halfjaar van 2021 verwachtte 6% van de zcp'ers over een jaar met pensioen te gaan (-1%-punt ten opzichte van het tweede halfjaar van 2020). Daarnaast weet één op de tien zcp'ers in de gww nog niet wat de toekomstplannen zijn. Overigens blijft de meerderheid (81%) van de zcp'ers in de toekomst als zcp'er werken.

Bijlage

Voor het onderzoek is een steekproef getrokken van iets meer dan 10.000 zzp'ers uit een populatie van ongeveer 175.000 zzp'ers die stonden ingeschreven in het Handelsregister van de Kamers van Koophandel in Nederland. De steekproef is gestratificeerd naar drie sectortypen conform de Standaard Bedrijfsindeling (SBI) 2008 van het CBS. De responsgroep is ten opzichte van de steekproef representatief naar sectortype. De omvang van de respons is gebruikelijk voor onderzoeken onder kleine ondernemers en ligt in lijn met die van eerdere onderzoeken onder zzp'ers. De uitkomsten zijn naar sector naar het totaal van de populatie gewogen.

Tabel A Samenstelling populatie, steekproef en responsgroep naar sectortype

Sectortype	Populatie*	%	Steekproef	%	Responsgroep	%
Algemene bouw (SBI 41)	73.721	42	3.787	37	150	39
Grond-, water- en wegenbouw (SBI 42)	14.321	8	1.889	19	61	16
Gespecialiseerde bouw (SBI 43)	87.451	50	4.446	44	174	45
Totaal	175.493	100	10.122	100	385	100

*Betreft het aantal zzp'ers dat in de eerste helft van 2021 in het Handelsregister van de Kamers van Koophandel stond ingeschreven

Bron: EIB en KvK

Tabel B Samenstelling steekproefpopulatie en responsgroep naar regio, procenten

Regio	Steekproef	Responsgroep
Noord (Groningen, Friesland, Drenthe)	10	13
Oost (Overijssel, Gelderland, Flevoland)	20	25
West (Noord-Holland, Zuid-Holland, Utrecht)	46	35
Zuid (Zeeland, Noord-Brabant, Limburg)	25	27
Totaal	100	100

Bron: EIB

Begrippenlijst

Berekende omzet

Omzet berekend op basis van het aantal gewerkte uren per week, weken per halfjaar en het gehanteerde uurtarief in het eerste halfjaar van 2021.

Bezettingsgraad

Het werkelijk aantal gewerkte uren afgezet tegen dat wat mogelijk geweest zou zijn bij volledige bezetting.

Bruto inkomen

Gemiddeld aantal gewerkte uren per week keer het gemiddeld aantal gewerkte weken, vermenigvuldigd met het gemiddelde uurtarief (arbeidsinkomen inclusief overhead, exclusief inkoop).

Uurtarief

Gemiddeld bruto uurtarief, inclusief opslagen algemene kosten, risico en winst.

eib

Economisch Instituut
voor de Bouw

Koninginneweg 20
1075 CX Amsterdam
t (020) 205 16 00
eib@eib.nl
www.eib.nl